

Herlandsnesjane

MYRRESERVAT I SÆRKLASSE

HERLANDSNESJANE, ei fire kilometer lang halvøy i Storavatnet midt på Osterøy, er verdskjend blant botanikarane. Her ligg ei uvanleg stor og variert myr.

Svein Nord

Tass i det fuktige klimaet er dei fleste myrane i Hordaland små. Dette heng saman med det ujamne vestlands-terrenget som får vatnet til å renna raskt unna. Men på Herlandsnesjane har det flate landskapet gitt rikeleg vekstrom for myrar. Det veks òg ein del furuskog i ytterkanten av myrane. Denne vekslinga av skog og svære myrflater særmerker landskapet.

Dei blautaste partia ligg i kanten av tjørnene og dei mange små dammane, som minkar etter kvart som dei gror att med torv. Sakte, men sikkert vil attinga føra til at myra i framtida vil sluka dei små tjørnene som i dag er viktige for ei rekke planter og dyr.

Myrvegetasjonen er variert, etter kor mykje næring torva innehold. Delar av myra får det meste av næringa frå regnvatnet – torva blir då sur og fattig på viktige mineral. Slik torv viser mest att som høge tuver. Andre stader får torva tilført rikeleg med næring frå grunnvatnet. Her er vekstvilkår for fleire kravstore artar, som breiull, dvergjamne og loppestorr. Rome veks alltid på stader der torva er fast. For dei som vil ta seg ut på myrane utan å risikera å bli ståande med halve støvleskaftet ned i surklet, er det lurt å følgja romen.

Ei lang rekke av dei vanlege myrplantene finst på Herlandsnesjane. Det er mest av slike som helst veks i kyststrøka, som pors, rome og klokkeling. Blystorr og nykkesiv er mellom dei sjeldne myrplantene som er å finna.

Det finst mange ulike artar edderkoppar på Herlandsnesjane; myredderkoppen (biletet) er den største. Med den lyse stripa er han lett å kjenna att. (Jan Rabben)

Myrkråkefot – sjeldsynt myrplante som veks på Herlandsnesjane. (Bjørn Moe)

AUSTLENDINGAR I VEST

Om ein ikkje ser mykje fugl i den karrige naturen rundt myrane, er artsrikdommen stor; med fleire fugleslag som til vanleg held seg på Austlandet. Til dømes bekkar fleire par duestrastar (biletet) på Herlandsnesjane, ein sjeld-synt hekkfugl elles i Hordaland. Andre typiske austlandsfuglar, som skogsnipte og grønstilk, er funne fleire gonger. Også fleire artar augnestikkarar og edderkoppar som er sjeldne på Vestlandet, finst her. Den mest oppsiktvekkjande i så måte er ein hoppeedderkopp, Lasaeola tristis, ein varmekrevjande, austleg art.

Dvergbjørka er heller ikkje nokon typisk vestlending (©144). Den halvmeterhøge busken er mest utbreidd austpå og nordpå i landet. I Hordaland er ho sjeldan å sjå i slike mengder som på Herlandsnesjane. I låglandet trivst dvergbjørka best på myr, så sant torva ikkje er for blaut. I høgfjellet veks ho òg på tørr jord. Skilnaden i jordkrava kan delvis koma av lysstilhova. I låglandet blir denne plantearten ofta skugga bort av skogen, medan det er nok lys på store myrflater. Dvergbjørka manglar likevel heilt på dei fleste kystfjell, men ho er utbreidd i fjella på Stord og på Hardangervidda. Kvifor ho er så ujamt spreidd i fylket, har ein enno ikkje funne ei forklaring på.

(Foto: Gunnar Bergo)

